

Aan de gemeenteraad van
de gemeente Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Datum

19 juni 2020

Ons kenmerk

3114881980/XXXXXX

Behandeld door

E.J.E. Hollanders MSc RA

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u hierbij ons concept accountantsverslag aan met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2019 van de gemeente Maastricht. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2019 van de gemeente Maastricht.

Status controle

Op het moment van het verstrekken van dit concept verslag zijn wij nog bezig met de afronding van de controle. Als gevolg hiervan kunnen eventuele wijzigingen plaatsvinden in het definitieve accountantsverslag.

De jaarrekening 2019 van de gemeente Maastricht geeft een getrouw en rechtmatig beeld

De jaarrekening 2019 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht. Bij deze jaarrekening hebben wij op xx juni 2020 een goedkeurende controleverklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid verstrekt.

Wij bespreken onze bevindingen met de commissie Begroting en Verantwoording

Wij bespreken deze rapportage graag tijdens de vergadering van de commissie Begroting en Verantwoording op 25 juni 2020 aanstaande, en zullen dan uw vragen beantwoorden. Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met de directeur bedrijfsvoering, concerncontroller en medewerkers concernzaken.

Met vriendelijke groet,

Deloitte Accountants B.V.

drs. A.J. Schutgens RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte zijn de 'Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2020' gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is a Netherlands affiliate of Deloitte NWE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Inhoudsopgave

1. Bestuurlijke samenvatting controle 2019	4
2. Inleiding	7
3. De financiële positie van uw gemeente	11
4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle	15
5. Interne beheersing	23
6. Overige aangelegenheden	26
Bijlagen	30

1. Bestuurlijke samenvatting controle 2019

1. Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Bestuurlijke samenvatting
controle 2019

Inleiding

Financiële positie van uw
gemeente

De financiële positie van uw
gemeente

Belangrijkste bevindingen uit
onze controle

Interne beheersing

Interne beheersing

Overige aangelegenheden

Overige aangelegenheden

Bijlagen

Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde
controleverschillen

Bijlage A1b - Onzekerheden in
de controle

Bijlage A2 - In de controle
opgenomen aanpassingen

Bijlage A3 - Tekortkomingen in
de toelichtingen

Bijlage B - Bevindingen controle
SiSa-bijlage 2019

Bijlage C -
Onafhankelijkheidsbevestiging

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag als controlerend accountant van de gemeente Maastricht in het eerste jaar van onze nieuwe contractperiode. We kijken met goed gevoel terug op wederom een prettig proces samenwerken met de ambtelijke organisatie. Ook dit jaar hebben we gezamenlijk weer stappen gezet in de efficiënte doorloop van het controleproces en op focus aangebracht op de relevante (risico)gebieden. Met duidelijke afspraken en heldere communicatielijnen hebben we elkaar goed weten te vinden en elkaar in ieders rol versterkt.

Wij merken op dat wij beiden bij de start van de jaarrekeningcontrole geconfronteerd zijn met de gevolgen van COVID-19 en de manier van werken en samenwerken. Dat betekent dat de jaarrekeningcontrole volledig digitaal en op afstand heeft plaatsgevonden, met dagelijkse digitale teammeetings en digitale aanlevering en uitwisseling van controle-informatie. Dat betekent dat we ruimschoots de vruchten plukken van de investeringen die we de afgelopen jaren beiden hebben gedaan in het digitale werken.

Inleiding en controleproces

De gevolgen van COVID-19 raken uw gemeente direct. De snelle verspreiding van het COVID-19-virus daagt lokale overheden uit om snel en adequaat te handelen. We onderkennen in feite drie fasen gedurende deze COVID-19 crisis, namelijk *reageren*, *herstellen* en *verbeteren*. In de fase van *reageren* heeft u als gemeente Maastricht direct moeten optreden, heeft u snel moeten reageren op situaties in uw gemeente en heeft u afgezien van lange procedures. U bent tevens gestart met het in kaart brengen van de (financiële) risico's en gevolgen voor uw gemeente. Aan de batenkant worden alle gemeenten geconfronteerd met het gemis aan opbrengsten, zoals toeristenbelasting en parkeerbelasting, en aan de lastenkant met extra lasten in bijvoorbeeld het sociale domein, hulp voor gemeentelijke ondernemers en bijdragen aan culturele instellingen en verbonden partijen. Ontwikkelingen die u als gemeente raken op zowel de korte en lange termijn, en waarvan op dit moment niet duidelijk is in welke mate compensatie plaatsvindt door de rijksoverheid. We zien op dit moment de overgang van de fase *reageren* naar *herstellen*. Steeds meer openbare gelegenheden gaan weer open. Ook deze periode wordt de overheid gevraagd om snel te handelen en daadkrachtig op te treden. Uiteraard volgen wij samen met u de komende periode de effecten voor uw risicoanalyse en financiële positie. De verbeterfase is erop gericht om verbeteringen voor de lange termijn door te voeren om beter dan voorheen te kunnen reageren op toekomstige risico's, en om een impuls te geven aan het nieuwe werken.

Wij willen het college, de directie en de ambtelijke organisatie bedanken voor voorbereiding en kwaliteit van het jaarrekeningproces, alsmede de transparantie over gemeentelijke ontwikkelingen en standpunten.

1. Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Getrouwheid en rechtmatigheid

- Goedkeurend oordeel voor getrouwheid en rechtmatigheid.
- De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 6.934.000, respectievelijk € 20.802.000.

Financiële positie

- De financiële positie ultimo 2019 is gedaald ten opzichte van 2018.
- Het weerstandsvermogen bedraagt € 112,4 miljoen. Deze weerstandscapaciteit is hoger dan de door de gemeente Maastricht onderkende aanwezige risico's.
- In het kader van de huidige coronacrisis heeft de gemeente de eventuele (financiële) risico's en de impact op de ambtelijke organisatie in kaart gebracht.

Interne beheersing

- Op basis van onze tussentijdse en jaareinde controlewerkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen geïdentificeerd in de interne-beheersingsmaatregelen voor de financiële verslaggeving.
- Naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden zijn diverse correcties in de jaarrekening verwerkt. De omvang van het aantal correcties is relatief hoog. De oorzaak voor de omvang van deze aanpassingen is gerelateerd aan de decentrale inrichting van uw beheersorganisatie en de bijbehorende interne beheersing. U bent inmiddels gestart met het in kaart brengen van de route om te komen tot een meer centraal aangestuurde bedrijfsvoeringsorganisatie. Wij verzoeken u om in het actieplan 2020 een aanvullende verbijzonderde interne controle in te richten gericht op de kwaliteitstoetsing per organisatie-onderdeel.
- Wij kunnen voor de controle van de jaarrekening 2019 niet volledig steunen op de IT-omgeving. Hierdoor hebben wij aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden moeten uitvoeren, waaronder detailcontroles. Deze detailcontroles zijn specifiek gericht op de interne-beheersingsmaatregelen buiten de IT-omgeving om.

Kwaliteit verslaggeving

- Tijdens de controle hebben wij het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingsvraagstukken geëvalueerd. Hierbij valt te denken aan het proces rondom de verbonden partijen en de Wet Normering Topinkomens. Bij processen waar wij dat nodig achtten, hebben wij specialisten betrokken. Een voorbeeld hiervan is het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving bij bijvoorbeeld de waardering financiële vaste activa. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsvraagstukken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.
- Ten tijde van de controle van de jaarrekening hebben wij diverse afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de naleving van de verslaggevingsvoorschriften BBV. Wij vragen u aandacht voor dit punt en dit een plaats te geven in het actieplan voor 2020.

1. Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Bestuurlijke samenvatting
controle 2019

Inleiding

Financiële positie van uw
gemeente

De financiële positie van uw
gemeente

Belangrijkste bevindingen uit
onze controle

Interne beheersing

Interne beheersing

Overige aangelegenheden

Overige aangelegenheden

Bijlagen

Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde
controleverschillen

Bijlage A1b - Onzekerheden in
de controle

Bijlage A2 - In de controle
opgenomen aanpassingen

Bijlage A3 - Tekortkomingen in
de toelichtingen

Bijlage B - Bevindingen controle
SiSa-bijlage 2019

Bijlage C -
Onafhankelijkheidsbevestiging

Grondexploitatie

- Wij hebben het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten met betrekking tot de grondexploitatie ontwikkelt, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Een en ander in de context van onze verklaring bij de jaarrekening als geheel. Wij hebben specialisten ingeschakeld bij het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

WMO

- Er is sprake van onzekerheden van € 861.000 in de lasten WMO als gevolg van het niet kunnen aantonen prestatielevering bij één specifieke zorgaanbieder.

PGB

- U hebt in 2019, in lijn met de notitie van BADO van maart 2018, interne controles verricht op de bestedingen PGB's die belegd zijn bij de SVB. Hierdoor is de onzekerheid over de PGB's weggenomen.

Aanbestedingen

- Bij de controle van de inkoop en aanbestedingen (Europese wet- en regelgeving) hebben wij fouten geconstateerd. Dit betreffen inkoop die Europees aanbesteed hadden moeten worden maar dat niet zijn. De totale aanbestedingsfoutomvang bedraagt € 1.671.000 voor 2019. Hierin zijn tevens doorlopfouten opgenomen ter grootte van € 786.000. Daarmee zijn nieuwe aanbestedingsfouten fors lager ten opzichte van voorgaande jaren.

2. Inleiding

2. Inleiding

Onze belangrijkste bevindingen

Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2019

Wij hebben onze controle van de jaarrekening 2019 van de gemeente Maastricht uitgevoerd en verstrekken een goedkeurende controleverklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid bij deze jaarrekening.

Eén feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschil geïdentificeerd met betrekking tot het vermogen en het resultaat

Wij hebben tijdens onze controle één niet-gecorrigeerde feitelijke afwijking geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel of kleiner dan de formele rapporteringsdrempel die naar onze professionele oordeelsvorming relevant zijn om te rapporteren en die van invloed zijn op het vermogen of het resultaat van de gemeente.

Geen feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot rechtmatigheid

De in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 zijn in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door de gemeenteraad op 28 januari 2020 vastgestelde controleprotocol.

Op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden wat betreft de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen hebben wij onrechtmatigheden vastgesteld die geen impact hebben op de strekking van de controleverklaring.

De begrotingsoverschrijdingen zijn in de jaarrekening toegelicht.

PGB-bestedingen

De PGB-bestedingen zijn door uw gemeente (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft een oordeel met beperking bij de verantwoordingen 2019 afgegeven, vanwege rechtmatigheidsafwijkingen.

In 2019 heeft u controlewerkzaamheden uitgevoerd om de rechtmatigheid en de prestatielevering van de lasten vast te stellen. Hieruit zijn geen tekortkomingen gebleken, zodat de PGB-bestedingen als zeker zijn aangemerkt in de jaarrekening 2019.

Onzekerheden in de lasten WMO

Een gedeelte van de lasten inzake WMO hebben wij voor 2019 voor een bedrag van € 861.000 aangemerkt als onzeker. Voor de lasten is door de accountant van één zorginstelling niet vastgesteld dat voldaan is aan de prestatielevering. Vanuit het inkoopteam van gemeente Maastricht zal nader onderzoek plaatsvinden op de rechtmatigheid van de uitgaven vast te stellen.

Geen feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot SiSa

Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de in de SiSa-bijlage 2019 verantwoorde informatie geconstateerd.

Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2019.

De geconstateerde afwijkingen vallen binnen de toleranties en hebben geen invloed op de strekking van de controleverklaring.

2. Inleiding

Onze belangrijkste bevindingen

Geen feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan de wettelijke rapporteringsdrempel van € 5.000 met een maximum van € 10.000 die van invloed zijn op de WNT.

Onze opdracht is ongewijzigd uitgevoerd

Met de opdrachtbevestiging heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2019. Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend (geweest) voor onze controle:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).
- Het door de gemeenteraad in januari 2020 vastgestelde normenkader 2019.

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking of wijziging in de reikwijdte van onze controle. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2019 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Maastricht

Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen of de memberfirms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectievelijke zuster- en/of dochterondernemingen en de gemeente, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging is te vinden in bijlage C bij deze rapportage.

2. Inleiding

Onze belangrijkste bevindingen

Er zijn geen belangrijke wijzigingen doorgevoerd in de verslaggevingsregels

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn zeer belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van de gemeente. Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeente zijn uiteengezet in de toelichting in de jaarrekening 2019.

Wij hebben het door het college van burgemeester en wethouders en het ambtelijk management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Indien nodig, hebben wij specialisten betrokken bij het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving.

Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2019 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in de door u vastgestelde controleverordening:

- Voor fouten bedraagt de tolerantie 1% van het totaal van de lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves: € 6.934.000.
- Voor onzekerheden bedraagt de tolerantie 3% van het totaal van de lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves: € 20.802.000.

De rapportagetolerantie voor fouten en onzekerheden stellen wij op € 100.000 voor getrouwheidsbevindingen en € 250.000 voor rechtmatigheidsbevindingen conform uw controleprotocol, of wij rapporteren deze als wij dit om kwalitatieve redenen van belang vinden.

3. Financiële positie van uw gemeente

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

3. De financiële positie van uw gemeente

In dit hoofdstuk geven wij op hoofdlijnen een samenvatting van de ontwikkelingen in het vermogen en het resultaat van uw gemeente

De vermogenspositie van uw gemeente is gedaald ten opzichte van 2018

In het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten 2019 bedraagt € 10,9 miljoen nadelig. Per saldo is tussentijds € 7,3 miljoen aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2019 € 3,5 miljoen nadelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans. De tussentijdse resultaatbestemming heeft plaatsgevonden op basis van raadsbesluiten.

In het hiernavolgende overzicht hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen.

Eigen vermogen (in € 1.000)	2019	2018	2017
Eigen vermogen per 1 januari	191.245	182.914	191.694
Tussentijdse resultaatbestemming	-/- 7.349	-/- 577	-/- 17.241
Gerealiseerd resultaat	-/- 3.502	8.908	8.461
Eigen vermogen per 31 december	179.313	191.245	182.914

De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2019 23% van het balanstotaal (2018: 26% van het balanstotaal).

Saldo baten en lasten

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de politieke besluitvorming.

3. De financiële positie van uw gemeente

Concreet betekent dit voor uw gemeente het volgende:

Exploitatieresultaat (in € 1.000)

Totale baten	644.846
Totale lasten	655.697
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	-/- 10.851
Af: stortingen in reserves	37.793
Bij: onttrekkingen aan reserves	45.142
Saldo mutaties reserves	7.349
Gerealiseerde resultaat	-/- 3.502

De exploitatie over 2019 laat een nadelig gerealiseerd saldo van baten en lasten zien van € 10,9 miljoen, ten opzichte van een begroot nadelig saldo van € 13,0. Dit is een voordeel van € 2,1 miljoen.

De lasten zijn € 11,0 miljoen hoger dan begroot. Hiertegenover staat dat de baten met € 13,1 miljoen voordeliger zijn. Een grote afwijking betreft de realisatie van het sociaal domein waarbij een negatief resultaat van € 8,9 miljoen is gerealiseerd. De baten zijn ook hoger als gevolg extra opbrengsten vanuit bouwleges, grondexploitatie, verkoop panden en vrijval van voorzieningen.

In de programmaverantwoording (hoofdstuk 2) zijn de verschillen op productniveau (taakvelden) verklaard. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten (hoofdstuk 4.4.1) is dit eveneens nader toegelicht.

Verderop in deze rapportage gaan wij nader in op de verschillen tussen de begrote en de werkelijke lasten in het kader van de begrotingsrechtmatigheid.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen betreft de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege de ingeschatte risico's.

De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 112,4 miljoen (2018: € 125,1 miljoen). De beschikbare weerstandscapaciteit is gedaald ten opzichte van voorgaand jaar.

De inventarisatie van de risico's die in de paragraaf Weerstandsvermogen (in het jaarverslag) is opgenomen, geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een inschatting van de kans dat het geïdentificeerde risico zich voordoet, om zo de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Daarbij wordt een doorlopend inzicht gegeven in de grootste risico's (qua financiële impact en kans) voor uw gemeente, en wordt vermeld welke risico's zijn verdwenen en/of nieuw zijn geïdentificeerd. Ook wordt een inhoudelijke toelichting gegeven op nieuw gedefinieerde en gewijzigde risico's in de top van de grootste risico's.

U heeft ervoor gekozen om de financiële vertaling van deze risico's niet op te nemen in uw jaarstukken. Op basis van uw eigen analyse geeft u aan dat de ratio weerstandsvermogen (beschikbare weerstandscapaciteit/ benodigde weerstandscapaciteit) voldoende is.

Voor meer gedetailleerde informatie over uw weerstandspositie verwijzen wij u naar de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in uw jaarverslag 2019.

4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Dit hoofdstuk bevat onze bevindingen die, naar ons professionele oordeel, van belang zijn om te rapporteren

4.1 De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2019. In 2019 zijn er geen significante wijzigingen doorgevoerd in de verslaggevingsvoorschriften BBV.

Significante (beeldbepalende) verslaggevingsgrondslagen en de toepassing ervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college van burgemeester en wethouders dat zij zich een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

Wij hebben het door het college van burgemeester en wethouders toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Waar nodig hebben wij specialisten betrokken bij het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggevingsvoorschriften.

4.2 Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening

De jaarstukken 2019 van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag 2019 (programma-verantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2019 (waarderingsgrondslagen en grondslagen voor de bepaling van het resultaat, balans met toelichting, integraal overzicht van baten en lasten en de SiSa-bijlage).
- De bijlagen bij de jaarstukken.

In het onderdeel "Programmaverantwoording" van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over de vragen: wat hebben wij gedaan, wat hebben wij bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (over o.a. weerstandvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag.

Op basis van Nederlandse wetgeving en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen.

Bij onze controle hebben wij geen tegenstrijdigheden tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd.

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

Als onderdeel van dit vereiste hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag de vereiste informatie bevat op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en artikel 26 BBV.
- Wij hebben, voor zover wij kunnen beoordelen, vastgesteld dat verklaringen van de gemeenteraad in het jaarverslag en de andere informatie zoals opgenomen in de jaarstukken verenigbaar zijn met de beweringen en verklaringen die in de jaarrekening zijn opgenomen.
- Wij hebben vastgesteld dat de verklaringen in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de uitgevoerde controlewerkzaamheden. Deze verklaringen dienen te omvatten:
 - de belangrijkste risico's met betrekking tot het beleid van de gemeente;
 - een beschrijving van het ontwerp van de beheersing van interne risico's en interne controlesystemen en een rapportage ten aanzien van de werking van de beheersing van interne risico's en interne controlesystemen tijdens het boekjaar;
 - een beschrijving van eventuele belangrijke wijzigingen en eventuele belangrijke verbeteringen die staan gepland, inclusief een bevestiging dat deze zijn besproken met de gemeenteraad.

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle

4.3 De grondexploitaties zijn geactualiseerd

Een belangrijke te controleren jaarrekeningpost betreft de post 'voorraden' (grondexploitaties). De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot volgende drie P's:

Planning: is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt. Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.

Programmering: in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse gemaakt van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavel appartementen, etc.) binnen de projecten in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?

Prijs: de verkoopprijzen van woningen en dus van grond hebben langere tijd onder druk gestaan. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd, rekening houdend met het risico dat gronden later of in het geheel niet worden afgenomen?

De 3 P's vormen de basis voor de actualisatie van de grondexploitaties en zijn ook vermeld in de paragraaf 'Grondbeleid' van het jaarverslag 2019.

Bij onze beoordeling van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen voor de actualisatie van de grondexploitaties, zijnde vooral de uitgangspunten voor de planning (fasering), de programmering, het prijsbeleid, maar ook de parameters voor kosten- en opbrengstenstijgingen en de gehanteerde rekenrente (renteomslagmethode), hebben wij het volgende in overweging genomen:

Of de afzonderlijke veronderstellingen redelijk lijken, onderling afhankelijk en intern consistent zijn, en of ze redelijk lijken wanneer ze collectief of in samenhang met andere veronderstellingen worden beschouwd.

Of de veronderstellingen in de markt de waarneembare veronderstellingen op passende wijze weerspiegelen; met andere woorden: is er consistentie met de algemene economische omgeving en de economische omstandigheden in/bij de gemeente?

Of de veronderstellingen aansluiten op de (vastgestelde) plannen (besluiten) van de raad.

Of de veronderstellingen consistent zijn met de ervaringscijfers van de gemeente (met andere woorden: is de historische informatie representatief voor toekomstige situaties?).

Wij hebben voor deze gebieden het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten ontwikkelt, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd, een en ander in de context van onze verklaring bij de jaarrekening als geheel. Indien nodig hebben wij specialisten ingeschakeld bij het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving.

Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

De grondexploitaties zijn door u voor de jaarrekening 2019 opnieuw doorgerekend (geactualiseerd). Waar nodig zijn door u de verwachtingen bijgesteld, waarmee tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen.

Op basis van de actualisatie van de exploitatieopzetten bedraagt de voorziening voor verlieslatende exploitatieopzetten ultimo 2019 € 11,7 miljoen (2018: € 11,5 miljoen). Over 2019 is, op basis van de voorgeschreven POC-methode, een resultaat van € 0,7 miljoen genomen. Deze winstneming is verwerkt in het saldo van baten en lasten.

Op grond van onze beoordeling zijn wij van mening dat de waardering van de grondexploitatie van de gemeente Maastricht per 31 december 2019 niet onaannemelijk is.

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle

4.4 De waardering van het financieel vast actief WOM Belvédère

Gemeente Maastricht is voor nagenoeg 100% aandeelhouder van de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère. In de jaarrekening is dit belang opgenomen onder de financiële vaste activa. Naast het aandelenkapitaal van € 8,6 miljoen heeft tevens gemeente Maastricht achtergestelde leningen verstrekt, alsmede overige financiering.

Als gevolg van de verwachte resultaten is het aandelenkapitaal alsmede de achtergestelde lening reeds in voorgaande jaren afgewaardeerd. Per 31 december 2019 bedraagt de bruto-waardering van het financieel vast actief € 98,6 miljoen, waarop een duurzame waardecorrectie van € 68,7 miljoen heeft plaatsgevonden.

Per jaareinde hebben wij de financiële positie van WOM Belvédère alsmede het verwachte exploitatie-resultaat beoordeeld. Deze beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van de conceptjaarrekening van WOM Belvédère en de geactualiseerde exploitatieopzetten van 7 mei 2020. Om de betrouwbaarheid van de waardering van de voorraad in de jaarrekening van WOM Belvédère vast te stellen hebben wij onze interne specialisten van Deloitte Real Estate ingeschakeld. Hierbij heeft de focus gelegen op de aspecten programmering, prijs, plankosten, parameters en rekenmodel.

Op grond van de conceptjaarrekening van WOM Belvédère en de geactualiseerde exploitatieopzetten is sprake van een onrendabele top van € 20,9 miljoen. Dit tekort wordt per einde looptijd gedekt door het aanwezige garantievermogen van WOM Belvédère, aangevuld met de verliesvoorziening die gemeente Maastricht heeft gevormd. Per 31 december heeft de gemeente Maastricht een verliesvoorziening gevormd van € 6.300.000.

Op grond van onze werkzaamheden is de waardering van het financieel vast actief (deelneming en achtergestelde lening) betrouwbaar.

4.5 De toereikendheid van voorzieningen

Uw gemeente heeft voorzieningen gevormd voor verliezen, risico's of verplichtingen die hun oorsprong vinden in het huidige boekjaar of in eerdere boekjaren, maar waarvan de (verwachte) uitgaven in de toekomst liggen.

Binnen de voorzieningen maakt u, conform het BBV, onderscheid naar voorzieningen voor 'verplichtingen, verliezen en risico's', ter 'egalisering van kosten' ('groot onderhoud'), en 'voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is'.

Vooraf de voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's en de voorzieningen ter egalisering van kosten zijn naar hun aard gebaseerd op veronderstellingen en schattingen van het management en het college.

Zij schatten op basis van hun kennis van de gemeente en haar omgeving in wat het effect van de te voorziene risico's, verplichtingen en kosten zal zijn in de komende jaren en wat de omvang van de voorziening moet zijn.

Wij hebben voor deze gebieden het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten ontwikkelt, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Een en ander in de context van onze verklaring bij de jaarrekening als geheel en niet bedoeld om ons een oordeel te vormen over de individuele schattingsposten. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Bij de controle van de voorzieningen hebben wij in 2019 enkele afwijkingen geconstateerd. Deze afwijkingen zijn deels gecorrigeerd in de jaarrekening 2019. Deze afwijkingen hebben met name betrekking op de onderhoudsvoorziening waarbij ofwel geen sprake is van geactualiseerd onderhoudsplan ofwel de dotatie heeft niet plaatsgevonden op grond van dit plan. Dit heeft geleid tot een correctie op de onderhoudsvoorzieningen van afgerond € 1,1 miljoen. In de jaarrekening 2019 is nog sprake van ongecorrigeerde fout van afgerond € 1,9 miljoen betreffende voorziening onderhoud buitensportaccommodaties.

Voor 2020 hebben wij inmiddels aanvullende afspraken gemaakt om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat voor de onderhoudsvoorziening buitensport in 2019 een nieuw onderhoudsplan is opgesteld. Dit plan is echter niet vastgesteld door de gemeenteraad. Volgens de financiële verordening had dit wel moeten. Dit leidt tot een niet financiële rechtmatigheidsfout.

Naast de voorgenoemde bevindingen heeft er in 2019 één balansverschuiving plaatsgevonden voor de voorzieningen / reserves afval en riolen. Per 1 januari 2019 zijn de voorzieningen en reserves samengevoegd tot een voorziening artikel 44 lid 2 (middelen van derden met een specifiek bestedingsdoel), omdat het inzicht in de opbouw van de resultaten ontbreekt. Per 31 december 2019 bedraagt de omvang van de voorziening € 25,8 miljoen voor riolen en € 2,0 miljoen voor afval.

Het bedrag in deze voorziening is de afgelopen jaren opgelopen. U heeft in feite gespaard voor vervangingsinvesteringen. Op dit moment wordt de voorziening gebruikt om de jaarlijkse afschrijvingslasten van nieuwe investeringen te dekken. Wij adviseren de gemeente om een plan op te maken voor de inzet van deze gelden. De inzet van deze gelden vindt plaats op grond van een raadsbesluit. Deze voorziening zou gebruikt kunnen worden als dekkingsmiddel van nieuwe vervangingsinvesteringen, waardoor de administratieve opboeking van toekomstige vervangingsinvesteringen lager, de voorziening afgebouwd wordt en de jaarlijkse kapitaallast daalt.

4.6 De naleving van de Europese aanbestedingsregels

Op grond van het controleprotocol dat door uw gemeenteraad op 28 januari 2020 is vastgesteld dienen wij vast te stellen of de gemeente Maastricht de Europese aanbestedingsregels heeft nageleefd.

Gemeente Maastricht verricht inkopen die veelal decentraal worden verricht. Uit onze audits in de afgelopen jaren is gebleken dat er veelal diensten en leveringen foutief in de markt zijn geplaatst. Deze aanbestedingen hebben vaak het interne beleid doorlopen, maar er is geen rekening gehouden met opdracht-waarden/omvang van de dienstlevering of van het werk die gemeentebreed wordt verricht, daar de organisatieonderdelen zelf de inkoop regelen.

In 2019 hebben wij op grond van een spendanalyse een uitvoerige controle verricht op de naleving van de Europese aanbestedingsregels. Hierbij hebben wij ca. 80 aanbestedingsdossiers beoordeeld. Bij onze controles hebben wij 15 fouten geconstateerd voor een totaalbedrag van € 1.671.000.

Verder hebben wij vastgesteld dat de gemeente aanvullende acties heeft ondernomen om de eerder geconstateerde fouten te herstellen. Dit heeft geleid tot beëindiging van lopende contracten en het opnieuw uitzetten van diensten in de markt. In het foutbedrag van € 1.671.000 zijn nog 9 fouten opgenomen uit voorgaande jaren voor een totaalbedrag van € 786.000. Per 31 december 2019 resteren er nog enkele overeenkomsten die doorlopen in 2020.

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Bij het uitvoeren van de dossiercontroles hebben wij geconstateerd dat er bij een aantal aanbestedingsdossiers sprake is van een dusdanige complexe situatie waarover wij geen oordeel kunnen geven. Deze dossiers zijn ook besproken met deskundigen. Op grond van de kadernota rechtmatigheid 2018 geven wij geen oordeel over de rechtmatigheid van deze dossiers. Het gaat hier om een vijftal leveranciers met een totaalbedrag aan uitgaven in 2019 van € 3.575.000.

4.7 De verwerking van mutaties in de reserves

In de nota Reserves, Voorzieningen, Weerstandsvermogen en Risicomanagement (Nota RVWR) heeft de gemeenteraad de 'spelregels' vastgesteld voor het vormen van reserves en voorzieningen. Door de gemeente Maastricht zijn in deze nota meerdere soorten reserves beschreven die op verschillende manieren worden gevoed. Bij onze controle hebben wij deze nota in acht genomen.

Hierbij hebben wij geconstateerd dat voor alle mutaties in de reserves deze nota is nageleefd, waardoor wij deze mutaties als fout dienen aan te merken. Dit betreft zowel een getrouwheids- als rechtmatigheidsfout.

Wij verzoeken u voor 2020 te controleren dat alle mutaties in de reserves voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in de nota RVWR.

4.8 Administratie en verslaggeving

Bij onze controle hebben wij diverse correcties laten doorvoeren in de jaarstukken. Dit betreffen de volgende correcties:

- Naleving van de verslaggevingsvoorschriften BBV;
- Rubriceringsfouten;
- Het gebruiken van de verkeerde elementcodes binnen de financiële administratie;
- De verwerking van baten en lasten. Bij de controle vastgesteld dat correcties van verstrekte uitkeringen als baten worden verantwoord en vice versa.

Verslaggevingsvoorschriften: Bij onze controle hebben wij diverse afwijkingen geconstateerd inzake de naleving van de verslaggevingsvoorschriften. Deze zijn deels gecorrigeerd in de jaarrekening. Momenteel zijn een aantal correcties nog niet doorgevoerd. Dit betreft afwijkingen in het kader terminologie en enkele toelichtingen die nog niet zijn opgenomen. Deze afwijkingen zijn besproken met de betrokken medewerkers en zal worden opgepakt bij de jaarekening 2020.

Verwerking aflossingsverplichting vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer / aflossingsverplichting verstrekte langlopende leningen (financiële vaste activa)

Bij de controle hebben wij vastgesteld dat de aflossingsverplichting op de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer is verwerkt onder de vlottende passiva. Dit geldt eveneens voor de aflossingsverplichting ten aanzien van de verstrekte leningen (financiële vaste activa), waarbij de aflossingsverplichting 2020 is opgenomen onder de vlottende activa.

Deze verwerkingswijze wordt reeds enkele jaren toegepast. Dit is echter niet in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften.

In de jaarrekening 2019 hebben wij deze omissie gecorrigeerd. Hierbij hebben wij deze correcties eveneens toegepast op de beginbalans 2019 middels reclassificatie. Op pagina 219, 222 en 231 van de jaarstukken is nader uitgewerkt.

Wij verzoeken jullie om de naleving van de verslaggevingsvoorschriften onder de aandacht te brengen van de verschillende organisatieonderdelen en deze vast te leggen in de richtlijnen. Vervolgens verzoeken wij jullie de naleving van deze richtlijnen te controleren zodat wij deze omissies in de toekomst tot het minimum worden beperkt.

Binnen de gemeente is momenteel de verantwoordelijkheid voor het opstellen van de jaarrekening en het naleving van de richtlijnen decentraal belegd bij de organisatieonderdelen. Wij zien hierbij echter een belangrijke rol weggelegd voor concerncontrol. Concerncontrol dient dit proces te monitoren en te controleren of de richtlijnen worden nageleefd.

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle

4.9 Sociaal domein

Voor de jaarrekeningcontrole 2019 hebben wij - met inachtneming van de Audit Alert Sociaal Domein van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) - de door uw gemeente getroffen maatregelen om te komen tot een getrouwe en rechtmatige besteding van de zorg in natura (Wmo en Jeugd, exclusief PGB's) geëvalueerd.

De PGB-bestedingen zijn (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft een controleverklaring met beperking verstrekt bij de verantwoordingen 2019.

In 2019 heeft uw gemeente zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd op de getrouwheid en rechtmatigheid van de lasten van de zorgverlening in natura die via de SVB lopen. Om voldoende zekerheid te verkrijgen over de feitelijke levering van zorg aan cliënten in uw gemeente, is, evenals als in voorgaande jaren, de volgende controlemix gekozen:

- Uw gemeente ontvangt verantwoordingen van zorgaanbieders op basis van het landelijk controleprotocol, en verricht hierop interne controlewerkzaamheden.
- U verricht aanvullende controlewerkzaamheden op de juistheid en rechtmatigheid van het recht op zorg en de gemeentelijke cliëntenregistratie.
- U verricht controlewerkzaamheden op de prestatielevring zoals opgenomen in de controleaanpak i-sociaaldomein.
- U verricht gegevensgerichte controlewerkzaamheden op de juistheid van de geldstromen en de facturering.

Vanwege deze werkzaamheden en het feit dat hier geen onrechtmatigheden uit zijn gebleken, zijn deze lasten niet meer als onzekerheid bestempeld in 2019.

Toerekening lasten Sociaal Domein

Bij de controle van de lasten jeugd en WMO hebben we gecontroleerd of toerekening van de lasten aan de juiste boekjaren heeft plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot enkele correcties, welke door de gemeente adequaat zijn verwerkt in de definitieve jaarrekening. Deze correcties hebben tevens effect gehad op de balansposities inzake sociaal domein.

Middels backtesting hebben we de volledigheid en juistheid van de balansposities gecontroleerd. Dit heeft onder andere geleid tot een vrijval van balansposities 2015-2016 waar géén verplichting meer aan ten grondslag lag. Wij adviseren de gemeente om de balansposities inzake sociaal domein te blijven monitoren en tijdig het effect op de jaarrekening inzichtelijk te maken.

Tevens hebben we vastgesteld dat er sprake is van een significant bedrag aan intrekkingen waar per heden nog geen creditering van de reeds uitbetaalde declaraties heeft plaatsgevonden. Voorgenoemde is adequaat verwerkt in de balanspositie per jaareinde. Echter adviseren wij de gemeente Maastricht om de interne controle die hierop lopende is binnen afzienbare tijd af te ronden.

Onzekerheid lasten WMO

Ten aanzien van de lasten WMO hebben wij een bedrag ad. € 861.000 aangemerkt als onzekerheid. Voorgenoemd bedrag betreft het verschil tussen de totale lasten conform gewaarmerkte productieverantwoording inclusief bijbehorende controleverklaring en de totale verantwoorde lasten ten aanzien in de jaarrekening van gemeente Maastricht. Dit verschil wordt veroorzaakt bij diverse cliënten de minimale zorglevering conform toekenning in 2019 niet heeft gehaald. Hier tegenover staat dat er ten aanzien van andere cliënten meer geleverd is dan toegekend. Op basis van voorgenoemde zal door het inkoopteam van gemeente Maastricht in 2020 een materiële controle worden uitgevoerd. Op basis hiervan hebben wij de lasten ad. € 861.000 aangemerkt als onzekerheid.

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle

4.10 Begrotingsoverschrijdingen zijn toegelicht in de jaarrekening

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2019 hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 van de Commissie BBV.

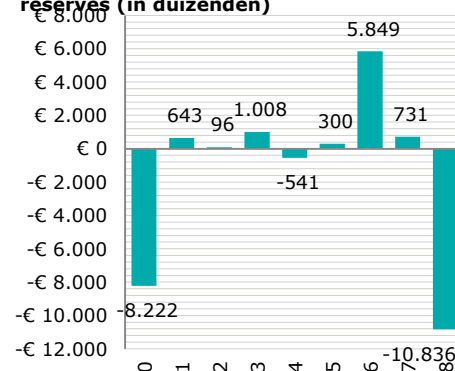
De belangrijkste inhoudelijke aanpassing betreft de vaststelling dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen.

Zoals blijkt uit de hierna opgenomen figuur, is voor een drietal programma's sprake van een begrotingsoverschrijding op de lasten. Het betreft de programma's 0, 4 en 8.

Deze overschrijdingen zijn in te delen in de categorieën zoals genoemd in de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV (paragraaf 4.2.3), en zijn hiernaast in de tabel ook door ons vermeld.

Wij verwijzen voor een inhoudelijke analyse van deze overschrijdingen naar de analyse in de programmaverantwoording in de jaarrekening 2019. Hiermee legt uw gemeente verantwoording af over de rechtmatigheid van de lasten over 2019. De geconstateerde kostenoverschrijdingen die formeel als onrechtmatig worden aangemerkt, hebben - gezien de oorzaak en de toelichting - geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.

Verschillen tussen begrote en werkelijke lasten excl. Dotaties reserves (in duizenden)

Begrotingsoverschrijdingen

Programma 0	Past binnen het bestaande beleid.
(totaal € 8.222.000)	Onrechtmatig, maar telt niet mee in het oordeel.
Programma 4	Past binnen het bestaande beleid.
(totaal € 541.000)	Onrechtmatig, maar telt niet mee in het oordeel.
Programma 8	Past binnen het bestaande beleid.
(total € 10.836.000)	Onrechtmatig, maar telt niet mee in het oordeel.

De geconstateerde kostenoverschrijdingen die formeel als onrechtmatig worden aangemerkt, hebben geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle

4.11 Wij hebben geen fouten en/of onzekerheden in de SiSa-bijlage 2019 geconstateerd

De procedure die uw gemeente moet naleven bij de aanlevering van de bestanden aan het CBS is ten opzichte van vorig jaar niet wezenlijk gewijzigd. Uw gemeente dient in een vast, voorgeschreven stramen zeven documenten aan het CBS aan te leveren.

Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2019. Hierbij evalueren wij de getrouwheid en de rechtmatigheid van de in de SiSa-bijlage verantwoorde gegevens (indicatoren).

Wij willen benadrukken dat u als gemeente zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorde indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Indien een '0' is ingevuld, zijn wij bij uw organisatie nagegaan of deze '0' terecht is ingevuld. U heeft dit aan ons bevestigd.

De (verplichte) tabel met fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen is opgenomen in bijlage B van dit accountantsverslag. Tijdens de controle hebben wij geen financiële fouten of onzekerheden geconstateerd.

4.12 Wij hebben geen fouten met betrekking tot de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) geconstateerd

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is het verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeente geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt.

De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2019 niet meer bedragen dan € 194.000 per jaar.

Daarnaast dienen gemeenten de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief - wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan - ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

In 2019 hebben wij geen overschrijdingen van de grensbedragen voor topfunctionarissen en overige medewerkers geconstateerd.

Wij hebben geen fouten geconstateerd met betrekking tot naleving van de Wet normering bezoldiging top-functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en/of van de publicatieverplichtingen van de WNT.

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

4. Belangrijkste bevindingen uit onze controle

4.13 De beoordeling door het college van burgemeester en wethouders van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of overtredingen van wet- en regelgeving

Het college van burgemeester en wethouders is primair verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en voor de naleving van de wet- en regelgeving. Recente ontwikkelingen laten zien dat de handhaving van anticorruptiewetgeving aan globalisering onderhevig is, waardoor ook gemeenten in toenemende mate te maken krijgen met anticorruptieregels.

Als onderdeel van onze controle hebben wij u verzocht inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van deze inschattingen, het proces dat de directie daarbij hanteert, alsook de communicatie daarover met het personeel en met de gemeenteraad. Tijdens deze gesprekken heeft u aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken. Hierbij heeft u ook voorbeelden gegeven van de manier waarop deze risico's worden beheerst.

In onze voorgaande rapportages hebben wij u geattendeerd op het belang van periodieke (fraude)risicoanalyses als vast onderdeel van uw interne-beheersomgeving. Het fraudebeheersingsproces betreft het op reguliere basis en op een gestructureerde manier aandacht besteden aan het onderwerp 'fraude'. Een periodieke frauderisicoanalyse, een evaluatie van de risicostrategie (waaronder de acceptatie van restrisico's) en risicospons (waaronder de effectiviteit van beheersmaatregelen) met betrekking tot frauderisico's maken hier deel van uit. Een adequaat fraudebeheersingsproces is daarmee een belangrijke voorwaarde voor een effectieve fraudepreventie, -detectie en -respons.

Als onderdeel van uw werkzaamheden in het kader van het proces 'kwetsbare werkprocessen' heeft u in 2019 voor alle organisatieonderdelen een risico-inventarisatie uitgevoerd op basis van de focusgebieden zoals deze uit de 'kick-off'-sessies naar voren kwamen. Dit betreft een eerste inventarisatie van de risicogebieden. Dit wordt verder uitgediept naar aanleiding van de uitgebreide inventarisatie. Bij de geïdentificeerde risico's zijn in een aantal gevallen de beheersmaatregelen weergegeven.

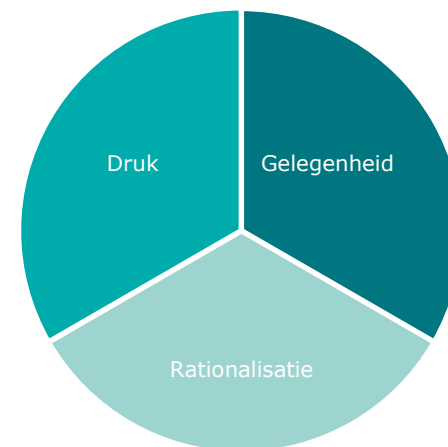
De huidige inventarisatie is een prima basis voor de frauderisicoanalyse, waarbij de nadruk ligt op de keyrisico's. Zoals besproken met het college en het management adviseren wij u dit traject te intensiveren, zodat op korte termijn de kwetsbaarheden in uw organisatie in kaart zijn gebracht en vervolgens de acties uitgevoerd kunnen worden om deze risico's, waar nodig, te mitigeren. Na voltooiing van de frauderisicoanalyse adviseren wij deze te delen met de commissie Begroting en Verantwoording dan wel met de gemeenteraad.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college van burgemeester en wethouders, inclusief het invoeren en onderhouden van interne-beheersingsmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en de efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben professionele oordeelsvorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

5. Interne beheersing

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

5. Interne beheersing

De belangrijkste bevindingen uit onze managementletter 2019

Geen significante tekortkomingen in de interne (financiële) beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2019 een interim-controle uitgevoerd.

Deze interim-controle is primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter 2019 van 6 december 2019 (kenmerk 3114881980/2019.078421/MA). Wij hebben geen onvervangbare of significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving verdient aanvullende aandacht

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel over de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen hebben betrekking op de onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij geen volledigheid pretenderen.

De IT-omgeving en een adequate opzet en werking daarvan nemen een steeds dominantere plaats in binnen uw organisatie, met het oog op een betrouwbare geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarmee krijgt de IT ook een dominantere positie in onze controleaanpak en -uitvoering. Wij hebben onze IT-specialisten een inventarisatie laten uitvoeren van uw general computer controls. Dit hebben wij verricht voor de volgende applicaties:

- Coda Financials
- Corsa
- Beaufort
- Suite
- Zorgned

Vanuit onze beoordeling hebben wij vastgesteld dat er sprake is enkele omissies in de general computer controls, waardoor wij nog niet kunnen steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze bevindingen hebben wij op 14 februari 2020 besproken met de betrokken medewerkers van uw organisatie.

Cyberberrisico's

Cyber is een onlosmakelijk onderdeel geworden van onze samenleving. Dagelijks werken we met digitale oplossingen, zowel privé als zakelijk. Door gebruik van internet, interne netwerken en bedrijfsapplicaties hebben alle organisaties, ongeacht hun omvang, te maken met aan cyber gerelateerde risico's, zoals cybercrime. Als cyberberrisico's zich voordoen, kunnen deze een (significante) impact hebben op de financiële systemen, op de interne-beheersingsmaatregelen en op de jaarrekeningcontrole. Daarnaast kunnen deze leiden tot reputatie- en imagoschade voor uw organisatie.

Aangezien iedere organisatie waardevolle informatie heeft te verliezen of ernstige schade kan lijden als de IT-infrastructuur (tijdelijk) niet meer beschikbaar is, benadrukken wij het belang van een cyberrisicoanalyse als vast onderdeel van het interne-controlesysteem, dat erop is gericht bedrijfsrisico's te onderkennen, het belang en de waarschijnlijkheid daarvan in te schatten en de interne beheersing daarop toe te spitsen.

Tijdens gesprekken heeft het management aangegeven zich bewust te zijn van cyberrisico's en zijn er voorbeelden gegeven van de manier waarop men deze beheerst, zoals het periodiek laten uitvoeren van zogenaamde 'penetratietesten' (een toets van een of meer computersystemen op kwetsbaarheden, waarbij deze kwetsbaarheden ook werkelijk gebruikt worden om in deze systemen in te breken).

Uw gemeente heeft een functionaris gegevensbescherming en een security officer in dienst, die zich bezighouden met het beschermen van persoonsgegevens en andere beveiligingsissues. Wij hebben vastgesteld dat sprake is van bewustwording rondom cyberberrisico's, en dat uw gemeente al diverse stappen heeft gezet op het gebied van gegevensbescherming. Zo zijn er regelingen voor het omgaan met en het voorkomen van datalekken, privacyreglementen en acties om het bewustzijn van de medewerkers met betrekking tot de omgang met data te verhogen.

6. Overige aangelegenheden

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

6. Overige aangelegenheden

In dit onderdeel geven wij een samenvatting van overige aangelegenheden en bepaalde vereiste communicaties.

Onze communicatie met het management

Wij hebben het management ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen gevraagd aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Wij hebben van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Geen meningsverschil met college en ambtelijk management of beperking in de reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle.

Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het management en de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

6. Overige aangelegenheden

Hoe reageert Deloitte Accountants op de risico's van COVID-19?

Deloitte heeft haar reactie op de COVID-19 situatie vanaf het begin nauwlettend gevolgd en beheerd, om te kunnen reageren waar nodig. De gezondheid en veiligheid van onze mensen staat voorop, maar we doen ons uiterste best om ervoor te zorgen dat we de controles kunnen uitvoeren volgens de vereiste tijdslijnen. Hieronder vatten wij onze reactie samen.

Impact op de controle en onze reactie

- Wij hebben regelingen in het kader van een Business Continuity Plan ('BCP') die in overeenstemming zijn met ISO 22301. Ons BCP voor de organisatie is vastgesteld om de impact van COVID-19 op al onze activiteiten te overwegen en te verminderen. De gezondheid en veiligheid van onze mensen en van degenen met wie wij werken, staat hierbij voorop. Dit omvat het verstrekken van advies en ondersteuning aan medewerkers en het ontwikkelen van responsplannen en upgrades van onze IT-infrastructuur, om de capaciteit voor het veilig werken op afstand te vergroten.
- Wij hebben de mogelijkheid om op afstand samen te werken met onze controlecliënten, met behulp van een aantal samenwerkingstools, waaronder Deloitte Connect (een tool die een veilige tweerichtingsdialogo tussen het Deloitte-team en het management mogelijk maakt, met als doel de opdrachtcoördinatie op een effectieve wijze te beheren) en Microsoft teams, om samen te werken en activiteiten te begeleiden.

- Wij hebben voldoende servercapaciteit, zodat al onze mensen op afstand kunnen werken. Een belangrijk onderdeel van onze noodplanningsstrategie was het adviseren van al onze mensen om hun laptops elke avond en elk weekend mee naar huis te nemen, zodat ze thuis zouden kunnen werken als dat nodig zou zijn.
- Wij hebben regelmatig contact met regelgevers en met andere Deloitte-vestigingen, om de impact lokaal te coördineren en te begrijpen, zodat we wereldwijde controles kunnen uitvoeren.
- Onze teams geven prioriteit aan het werk dat gedaan moet worden (bijv. inventarisaties).
- Intern hebben wij reisbeperkingen ingesteld en hebben we ontmoetings- en samenkomst-protocollen geïmplementeerd, om besmetting te minimaliseren. We beoordelen ook de teamsamenstellingen, om te proberen het risico op een verstoring van volledige teams te minimaliseren.
- Wij constateren dat de accountantscontrole hier nauwelijks onder te leiden heeft gehad en complimenteren uw organisatie dan ook graag voor de wijze waarop de controle heeft kunnen plaatsvinden.

Impact op de business en managementacties

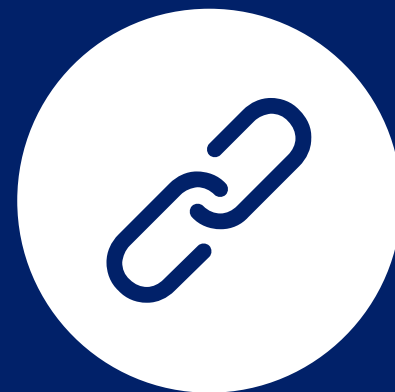
Ten aanzien van de Coronacrisis volgt de gemeente de ontwikkelingen nauwgezet. Intern en extern zijn overlegstructuren opgestart en operationeel. Dit alles onder de regie van een Regiegroep, zijn het directieteam met enkele adviseurs. Leidend voor ons handelen is de noodverordening. De activiteiten zijn ingedeeld naar fase. Crisisaanpak, opstarten en de structurele en blijvende gevolgen. Een intern en extern opstartteam zijn operationeel. Intern wordt vastgehouden aan het thuiswerken. Het verkenningsteam zal na het zomerreces met scenario's van blijvende gevolgen komen.

In de hoop dat alle extra en incidentele Coronakosten door het Rijk worden gecompenseerd, worden deze kosten apart geadmistreerd. Ook voor de blijvende kosten zal door het verkenningsteam inschattingen worden gemaakt. Een eerste eigen inschatting van blijvende kosten of liever lagere inkomsten is meegenomen in de Prebegroting 2021. We volgen de ontwikkelingen rondom Corona in het algemeen en de compensatieregelen in het bijzonder nauwgezet. Niet alleen voor onze eigen begroting maar ook voor de gevolgen van de inwoners, bedrijven en instellingen van Maastricht. De gemeenteraad brengen we op de hoogte middels Raadsinformatiebrieven (eerst wekelijks en nu tweeweeklijks).

Impact op het jaarverslag en de jaarrekening

- Toelichting van de voornaamste risico's in het voorwoord, de risicoparagraaf en de jaarrekening (gebeurtenissen na balansdatum) i.o.m. de voorschriften die de Commissie BBV hieromtrent heeft uitgevaardigd.
- Analyse van de vorderingen van de gemeente (gepresenteerd onder zowel de financiële vaste activa als onder de kortlopende vorderingen) op inbaarheid. Uit de analyse van de gemeente blijkt op moment van het verstrekken van de controleverklaring dat er geen vorderingen zijn die voorzien moeten worden.

Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting
controle 2019

Bestuurlijke samenvatting
controle 2019

Inleiding

Financiële positie van uw
gemeente

De financiële positie van uw
gemeente

Belangrijkste bevindingen uit
onze controle

Interne beheersing

Interne beheersing

Overige aangelegenheden

Overige aangelegenheden

Bijlagen

Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde
controleverschillen

Bijlage A1b - Onzekerheden in
de controle

Bijlage A2 - In de controle
opgenomen aanpassingen

Bijlage A3 - Tekortkomingen in
de toelichtingen

Bijlage B - Bevindingen controle
SiSa-bijlage 2019

Bijlage C -
Onafhankelijkheidsbevestiging

Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van niet-gecorrigeerde controleverschillen.

Aard van de controleverschillen	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	N.v.t.	N.v.t.
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode	N.v.t.	N.v.t.
Rechtmatigheidsfout is tevens getrouwheidsfout – voorziening buitensportaccomodaties	€ 1.911.000	€ 1.911.000
Rechtmatigheidsfout is per saldo ook een getrouwheidsfout	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal getrouwheidsfouten	€ 1.911.000	€ 1.911.000
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding/Fido/etc.), paragraaf 4.6	€ 1.671.000	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Totaal rechtmatigheidsfouten	€ 3.582.000	

* In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Kadernota Rechtmatigheid 2018 en het normenkader 2019 is het kader voor de controle op de financiële rechtmatigheid opgenomen.

Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van onzekerheden in de controle.

Aard van de onzekerheden	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Onzekerheden lasten WMO (paragraaf 4.9)	€ 861.000	€ 861.000
(Sub)totaal onzekerheden in de getrouwheidscontrole	€ 861.000	€ 861.000
Extra absolute waarde onzekerheden rechtmatigheid	N.v.t.	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding/Fido/etc.)	N.v.t.	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige onzekerheden inzake rechtmatigheid (PGB)	N.v.t.	
Totaal onzekerheden in de rechtmatigheidscontrole	€ 861.000	

* In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Kadernota Rechtmatigheid 2018 en het normenkader 2019 is het kader voor de controle op de financiële rechtmatigheid opgenomen.

Wij hebben van het college van burgemeester en wethouders een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college van burgemeester en wethouders het bovenstaande heeft bevestigd. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en daardoor niet-gecorrigeerde afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het college van burgemeester en wethouders heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.

Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen

De onderstaande tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde afwijkingen.

Aard van de gecorrigeerde controleverschillen	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Feitelijke controleverschillen		
Voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften	N.v.t.	N.v.t.
Herrubricering van diverse balansposten (paragraaf 4.8)	€ 19.672.631	€ 19.672.631
Diverse correcties social domein (paragraaf 4.9)	€ 477.000	€ 477.000
Correctie WOM Belvédère (paragraaf 4.4)	€ 3.100.000	€ 3.100.000
Correcties voorzieningen (paragraaf 4.5)	€ 1.100.000	€ 1.100.000
Correcties reserves (5 tal correcties) (paragraaf 4.7)	€ 149.000	€ 149.000
Correcties opbrengsten	€ 810.624	€ 810.624
Inschattingsverschillen		
Niet van toepassing	N.v.t.	N.v.t.
Geprojecteerde (inschattings)verschillen		
Niet van toepassing	N.v.t.	N.v.t.
Totaal	N.v.t.	N.v.t.

Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om de gemeenteraad in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening.

De tabel hierna bevat een weergave van die onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat de gemeenteraad deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron van de toelichtingvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overwegingen
Niet naleven van de verslaggevingsvoorschriften BBV: - Onjuiste terminologie; - Niet alle verplichte informatie opnemen	BBV	N.v.t.

Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke, financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Onderstaand treft u deze tabel aan.

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW23 E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E13	Slimme laadpleinen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E27B	Brede doeluitkering verkeer en Vervoer SiSa tussen medeoverheden	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
EZK F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2019	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004_Gemeente 2019	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H1	Ministeriele regeling heroïnebehandeling	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H4	Specifieke uitkering Sport	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Totaal			€ 0	

- Bestuurlijke samenvatting controle 2019
- Bestuurlijke samenvatting controle 2019
- Inleiding
- Financiële positie van uw gemeente
- De financiële positie van uw gemeente
- Belangrijkste bevindingen uit onze controle
- Interne beheersing
- Interne beheersing
- Overige aangelegenheden
- Overige aangelegenheden
- Bijlagen**
- Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
- Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
- Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
- Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
- Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019**
- Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Maastricht

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de "Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)" en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Maastricht in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Deloitte beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Deloitte.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en, indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreigingen voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling, inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde 'onafhankelijkheids-evaluatie'), wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Deloitte wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een raad van commissarissen of audit committee, overwegen wij ook één van deze beide instanties te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Bestuurlijke samenvatting controle 2019
	Inleiding
	Financiële positie van uw gemeente
	De financiële positie van uw gemeente
	Belangrijkste bevindingen uit onze controle
	Interne beheersing
	Interne beheersing
	Overige aangelegenheden
	Overige aangelegenheden
	Bijlagen
	Bijlage A1a - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
	Bijlage A1b - Onzekerheden in de controle
	Bijlage A2 - In de controle opgenomen aanpassingen
	Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen
	Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2019
	Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen.

Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om het komend boekjaar teamleden bij de gemeente Maastricht te rouleren.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeente Maastricht

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Deloitte, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeente of een bij de gemeente betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid met een (geschatte) waarde van meer dan € 100 ontvangen of verstrekt, en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL", its global network of member firms, and their related entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global" and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.nl/about to learn more.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 264,000 people make an impact that matters at www.deloitte.nl.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network" is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

© 2020 Deloitte The Netherlands

Designed by CoRe Creative Services. RITM0343365

